

[Estrup]

uundgåeligt føre til firkantede regler og bureaukrati. De mange erklæringer, udtalelser, frister m.v., som forslaget lægger op til, viser dette til overflod.

Selv om vi altså er positive over for forslaget, mener jeg, det er vigtigt, at vi under udvalgsarbejdet nøje undersøger, om der er muligheder for forenklinger.

Eksempelvis nærer jeg nogen skepsis over for nødvendigheden af den hensigtserklæring om udnyttelse af orlovsmuligheden, som arbejdsgiveren efter § 5 kan forlange af den kommende værnepligtige. Er den bestemmelse virkelig nødvendig? Der er jo i forvejen en forpligtelse til inden 2 uger at give arbejdsgiveren meddelelse om indkaldelsen. Skal vi overhovedet åbne for den mulighed, at den værnepligtige inden indkaldelsen fraskriver sig orlovsretten? Det forekommer mig, at vi samtidig lovfæster en pressionsmulighed for den arbejdsgiver, som gerne vil unddrage sig orlovsbestemmelserne.

Et andet problem er kravet om 9 måneders ansættelse som betingelse for orlovsretten. Når lære-, elev- eller praktiktid ikke kan medregnes i disse 9 måneder, opstår der uundgåeligt en række tilfælde, hvor værnepligtige ansættes efter elevtiden, men alligevel ikke er berettigede til orlov. Ud fra alle sædvanlige betragtninger har de et fast tilknytningsforhold til virksomheden og dermed et rimeligt krav på orlov. Jeg mener, at orlovsretten også må sikres i de tilfælde, eventuelt gennem indregning af elevtiden. Det afgørende må være, at uddannelsen følges op af et egentligt ansættelsesforhold, og jeg vil i den forbindelse godt sige, at jeg går ud fra, at man normalt kan få udsættelse med værnepligt i elevtiden, ligesom det gælder for andre uddannelser. Det vil jeg i øvrigt gerne have bekræftet, for ellers mener jeg, der er noget, vi må have taget op her.

Endelig vil jeg understrege, at det for os er et ubetinget krav, at alle værnepligtige, herunder militærnægtere, behandles ens og altså opnår samme orlovsret.

Med disse bemærkninger kan jeg støtte forslaget på det radikale venstres vegne.

Bente Juncker (CD):

Gennem dette lovforslag sikres ret til orlov fra erhvervsarbejde for den del af de værnepligtige, der som lønmodtager ikke er sikret

gennem funktionær- eller tjenestemandsansættelse.

I den udvalgsbetænkning, der ligger til grund for lovforslagets udformning, gøres der opmærksom på en række forhold, der taler henholdsvis for og imod en lovmæssigt fastsat værnepligtslov. CD finder, at der tages skyldigt hensyn til alle involverede på en rimelig måde, og vi kan gå ind for, at man udligner den forskel i beskyttelsen, der hidtil har været for de værnepligtige, afhængigt af hvilket ansættelsesforhold de har haft før værnepligtens indtræden.

Selv om det fremgår af ministerens bemærkninger, at det i virkeligheden kun er en lille gruppe, der får sin tilbagegang til tidligere arbejde sikret ved dette lovforslag, er vi i CD af den opfattelse, at det principielt er rigtigt at lovfæste denne ret.

Centrum-demokraterne kan således tilslutte sig arbejdsministerens forslag.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Det er meget godt, at der nu endelig er kommet et forslag som dette. Det er kropurimeligt, at de unge, som tvangsudskrives – hvad der kun er et mindretal af en ungdomsårgang, der bliver – samtidig risikerer at miste det job, de måtte have, og derfor ser VS selvfølgelig positivt på, at lovforslaget er kommet.

Der er imidlertid en lang række problemer i forslaget. Der er tilbagemeldingspligten, den er meget streng. De, som glemmer at melde tilbage, at de opretholder ønsket om at vende tilbage til jobbet, mister deres ret til at vende tilbage, og indvandrere, der rejser hjem til deres hjemland for at aftjene værnepligten, er heller ikke omfattet af loven.

Så har vi de 9 måneders anciennitet. Den tidsbegrænsning må væk, ellers er der mange, der vil falde udenfor. Mange vil kort tid før indkaldelsen have afsluttet læretid eller skoleuddannelse, derfor må den også tælle med som anciennitet. Jeg har mærket mig, at ifølge det, der er blevet sagt indtil nu, er der faktisk flertal i Folketinget for dette, så det håber jeg da vi får lavet om under udvalgsarbejdet.

Så er der endelig et problem, der måske ligger uden for denne lovs regler, og det drejer sig om de meniges ret til tjenestefrihed til jobsøgning. Denne ret bør kraftigt udvides.